

Szeretett Testvérem! Valljuk be, hogy mi is sokszor vártuk és várjuk gyógyulásunkat. Nekünk nem kellett - hála Istennek - fetrengeni templomok hideg lépcsőjén. De bizakodni - igen. És hinni is kellett sokszor. Amennyiben gondoltunk béna testvéreinkre, akkor időszerű magunkra is gondolni, akik két kézzel sem tudtunk mindig megfelelően imádkozni és ölelni! Milyen sokszor tapasztaltuk már eddigi életünk folyamán, hogy csak annak nagy ajándék az egészség, aki beteg is volt. De szerencsésnek is csak az mondhatja magát, aki teljesíteni tudta betegségében tett fogadalmait. Ha szólítana Jézus, ki memnél-e állni ide, a középre? Jó! Hála Istennek nem vagy béna, sem nyomorék. De a szíved sokszor fáj keserveid miatt. Nehogy azt találd mondani Testvérem, hogy nem maradtál hűséges akkor is, mikor sorozatosan csak csalódás volt az osztályrészed? Milyen sokszor akartunk hasonló helyzetekben találkozni Jézussal, mert hittük, hogy meggyógyítja fájó szívünket.

Én elsőnek kilépek, és megkérem a Názáreti Mestert, hogy segítsen rajtam. Megmondom őszintén neki, hogy belátom régi tévedéseimet. Ha kaptam egy garast, még egy másik kellett mindig hozzá, mert Isten áldásaiból sosem volt elég. Sok koldus nyújtja felém a kezét, de nem tudok mindeniknek adni, pedig mindenik hiszi rólam, hogy megtehetném. Ők tudják rólam, hogy én nem vagyok koldus. Én pedig tudom magamról, hogy én is kérek állandóan valamit. Te nem így vagy ezzel a kéréssel, Testvérem? Ha igen, gyere, bátorodj mellém állni, hisz mindannyiunkat szólít Jézus, hogy álljunk ki a középre. Kérjünk egyszerre: *alamizsna helyett hitet és arany helyett reményt.* Ámen.

AZ ÍGÉRET BETELJESÜLÉSE

Zsidó 6, 11–12

Kedves Atyámfiai, Testvéreim!

A nekünk adott napokat megélve - hála Istennek - ebben az évben is eljutottunk egyik nagyon kedves állomáshelyünk előtti naphoz: március 15-éhez. De nemcsak megérkeztünk most, hanem megelőzően többször átélhetjük ennek a napnak titokzatosságát és lelket emelő örömeit is. Én most nem kérdezek meg senkit, hogy eddig hogy ünnepeltetek s egymást is kíméljük meg a hasonló kérdésektől, hogy ki - ki hogyan élte meg eddig ezt a napot. Ellenben szeretném azt, ha e mai és holnapi napot úgy élhetnének meg közösen, hogy egymás kezébe kapaszkodva méltók maradhatnánk múltunkhoz.

Sokan azt mondogatják, hogy ez és a hasonló ünnepek elveszítették varázsukat, pedig nagyon hajlom arra az álláspontra, miszerint maga az ember hanyagolja el a napnak varázslatát. Tévedés volna azt hinni, hogy ezt a napot nem előzi meg előkészület, mert az embernek saját magát kellene előkészítenie, sőt segítő kezet nyújtania másoknak is arra, hogy elgondolkozzon múlton és jövődön, s azokat a szálatokat, gyökereket keresse, melyekből maga is, másokhoz hasonlóan, táplálkozik.

Most megismételem az alapgondolatot, hogy még egyszer és fokozottabban figyelmeztesselek titeket. Úgy cseng a fülemben, mint egy atyai intés, tanács. Amennyiben hétköznapi fordítom a gondolatot, tapasztalható, hogy

az minden előírásnak megfelel: „Igyekezz, tehát, és végy példát azoktól, akik hittek és békésen elviselték a nehézségeket, mert csak úgy lehettek az ígéretek örökösei. Szeretném, ha teljesülne minden reményed, Gyermekem!”

Láttuk és ma is látjuk az ellenséges tábor, mely körülvette minden időben az embert, melynek kezében volt a hatalom, s mely könnyen osztogatta még a halált is. Ha valaki nem tartott a hatalommal, nem neki tapsolt, vagy nem hangoztatta dicsőségüket, akkor a legtöbb esetben magára maradt.

Láthattuk azokat az embereket és magunkat is, akiknek nem volt barátja, akik sorozatos csalódásokon át szinte már úgy érezték, hogy feladják az utolsó reményt is

Mikor ma mindezeket visszaidézzük, akkor láthatjuk magunk előtt a szétszórt magyarságot, s önkéntelenül is fel kell tennünk a kérdést: Mégis minden nehézség ellenére ebből a nagyon elhanyagolt állapotból mi volt az, ami megváltoztatta a dolgok menetét, és mi szülte meg a népek felébredését? Mi tette hőskké a forradalmárokat, a népet, és mi tette naggyá a mi őseinket? Vajon, mi fog naggyá tenni bennünket ebben az értelemben?

Itt az ideje példát venni! Kiválasztani valakit, akit gondolkodásában, tetteiben, életvitelében követni tudunk.

Legyen eszménykép a szülő, kinek sírjánál fejet hajt a hűséges gyermek. Legyen egy nép, kinek múltjában voltak olyan állomások, melyekhez ma is elzarándokolhatunk. Atyáink és múltunk egybeforrtak, s így születtek meg a Március 15-ék. Gyere Testvérem fejet hajtani szeretett szülőd, nagy értékű múltunk előtt. Érdeemes egy főhajítás mozdulatának erejéig visszaidézni azokat, akik békésen tűrték nehézségeiket, s mikor már nem hírták a láncot, síkra szálltak, szembenéztek a legdurvább bánásmóddal is, mert nekik Isten szabadságot ígért.

Hittek a Kossuth-vezette átalakulásra törekvők, de hitt az ifjúság és a pesti nép. Egy forradalmi kitörés volt abból az igából, mely megfékezte a kezet, a gondolatot is. Szabad szárnyalást kértek a szónak, és olyan jogokat, melyeket mindig megérdemelt az ember. Vajon mi tette őket naggyá?

A Biblia ad feleleteket. A gyáva, megfélemlített emberekből, elhagyatott tanítványokból apostolok lettek, mert a szükség összekovácsolta őket, de ugyanakkor gyakran összegyűltek s ezek az alkalmak segítették meg abban, hogy egy szívvel és lélekkel imádkozzanak a remélt dolgokért. Az tény, hogy kellett lennie valaminek, egy biztatásnak, mely képes volt elviseltetni velük sokszor még a lehetetlent is. Élt bennük egy ígélet, melynek hitték beteljesülését.

Minden ígélet hasonlít a mindennap szükséges kenyérhez, sok ezer gond között olyan, mint a fej alatt a párna, melyre ráhajthatja az ember megfáradt fejét.

Mi hisszük, hogy a vallásos lelkű ember nincs magára hagyva, s a legnagyobb remény éppen az, hogy velünk van Isten. Ez a reménység hatotta át, tehát a forradalmárok szívét is, akik hitték, hogy beteljesül szabadságvágyuk.

Isten kiszabadított a bilincsekből: gondolkodhatunk, szólhatunk, fejet hajthatunk. Ma azonban éppen önmagát ejti rabul az ember, aki ellentétesen cselekszik

Az ígéretek valóban nagyon sokat jelentenek, mert erőt, biztatást adnak, lendületbe hoznak, megvigasztalnak. Nem is az isteni ígéretekkel, hanem az emberekével van baj akkor, mikor nem töltik be azokat. Milyen sokan eldob-

ták maguktól életüket, lettek hontalanok, váltak embergyűlölővé, mert az ígérettevők nem váltották valóra fogadalmukat.

Van egy egészen más és minden értelemben nagyobb ígéret, Istené, melyet minden időben beváltott, teljesített. Óvjuk meg egymást, s hadd ne soroljuk fel a beváltottakat, hanem inkább nyugodjon meg a szívünk akkor, mikor Istenben bízó hittel éljük életünket, mikor minden erőnkkel igyekszünk megtisztogatni lelkünket, hogy belénk áradhasson a régi reménység új sugara.

Isten időszámításából két időpont van: *Örökidőnek előtte és a maga idejében*. Örök időnek előtte ígért, és mindig a maga idejében adja meg. Azért ígért örök időnek előtte, hogy a legsötétebb éjszakában is legyen reménységár. Aztán a maga idejében adja meg, mikor valóban szükség van rá. Az ember sokszor sürget, türelmetlen, Isten azonban vár.

Hallottad-e Atyámfia az ígéreteket? Meg tudnád-e mondani, hogy melyiket szeretnéd magadnak? De tetted-e fel önmagadnak a kérdést, hogy hány embernek és hányszor tett Istennek ígéreteket? És saját magaddal szemben nem ígérsz-e ma valamit? Itt állsz március hónapjának közepén, ünnep előtt egy nappal. Meg kellene hajtanod a fejed te is velünk együtt, hogy ránk hulljon múltnak és jövődönék minden áldása. Sok magyar ma már virágot keresgél és szívében tiszta érzelmeket, hogy adósa ne maradjon annak, kinek kezében volt és marad minden igaz ígéret.

Forradalmárok vagyunk mi is, ha hittel és béketűréssel várjuk az ígéreteket. Ez nem azt jelenti, hogy sorban, szóltanul elviseljük a megaláztatásokat, hanem azt, hogy eltűrjük a pofonokat, a rágalmatokat. Nem csak az a forradalmár, aki fegyver elé áll és feláldozza életét, hanem az is, aki a barikádokon túl is forradalmár marad. Amennyiben nincs elegendő erő, összefogás, akkor nem roskadhat magába az akarat, hanem el kell viselnie elveiért a bántalmakat. Csak az marad meg tehát, ami nemes ügy volt, melyet hittel és béketűréssel lehet átmenteni a jövődönék. Ilyen Március 15. is.

Nézd Testvérem! Istennek két nagy tette kínálja fel magát: ígérete és beszéde. Ez a két tett mint két ölelő kar fogja át és hordozza az emberiséget. Isten ígéreteire azért lehet támaszkodni, mert ő igazmondó. Amit megígért, azt meg is adja. Ez ad biztos alapot a hitnek, és ez ad értelmet az imádságnak. Ezért az a hit igazi és az az imádság száll vissza a meghallgatott imádság minden áldásával, mely Isten ígéreteire támaszkodik.

Egy gazdag kereskedő két festőt bízott meg, hogy fessék meg számára a békességet. Az egyik csendes, hegyi tavat festett, melyen még egyetlen hullám sem fodrozott. A másik viszont viharos tópartot festett, melyen a szélvihar kidöntötte a parton álló fűzfát, mely félig bedőlt a haragosan hullámzó tóba. Egyik ágon madárfészek volt, a másikon énekelt a kismadár. A kereskedő az utóbbit választotta.

Életünkben mi is állandóan keressük a békességünket, s azt tapasztaljuk, hogy mindig távol van tőlünk. Vajon maga az élet foszt meg bennünket a lehetőségektől, vagy éppen mi akadályozzuk meg a békesség elérését? Arisztipposz és Achines vitakoztak egymással, majd végül is Arisztipposz ajánlotta, hogy legyenek ismét jó barátok. Arra hivatkozott, hogy ő, mint a nagyobb,

nyújtja a kezét. Barátja így szólt: Teljes szívemből elfogadom azt, mert valóban te vagy a jobb. Én kezdtem a civódást, te pedig a békét.

Bízzatok és imádkozzatok, hogy sok bűt látott népünk szabadon mondhasssa ki saját nyelvén azt, amit akar. Isten tartsa meg józan belátásunkat, hogy bilincset, láncot, cenzúrárt letéphessünk magunkról, de közben megmaradjon bennünk minden békés szándék, cselekedet, mely a más nyelvű emberrel még sokáig összetart.

Képzeljétek el azt a gyermeket, aki szülőjének betegágya mellett áll, s míg találkoznak a révedt tekintetek, addig a haldokló susogásából útra kel egy áldás: Gyermekem, teljesüljön be minden reményed!

Mi az emlékezés emlékművénél álltunk meg. Visszaidéztük azt a nagy eseményt, melyre - bárhol élünk is a világon - büszkék lehetünk. E mai alkalom szószólójaként kérlek titeket, hogy tápláljátok, ébresztgessétek továbbra is a reményt. Ha karjaira vesz bennünket a szerencse, vagy éppen a szerencsétlenség érne is utol, ne csüggedjünk, hanem minden gondolatunkkal azon legyünk, hogy Isten betartja az ő gyermekeinek tett ígéreteit.

Tegyük szabaddá magunkat a lehetőségre, keressünk egy szál virágot, egy tiszteletteljes érzést, s hajtsuk még kegyelettel a múlt nagyjai előtt az élet mindennapi nehézségeitől aggódó fejünket! Ámen.

SZÉPFALUSI ISTVÁN

JÉZUS EGYHÁZA CSALÁD -ÉS EGYÉNLÁTOGATÓ EGYHÁZ!*

Jak 1,22–27

Vannak helyzetek, amikor egyházam istentiszteleti rendtartásának alapigéi - idén egyébként ez megegyezik katolikus testvéregyházunk Missale Romanun nevű, a 4–10. század közt kialakult rendtartásával, vagyis az ősi misekönyv igéivel -, azok kortörténeti, is így egzegetikai összefüggései is teljesen váratlanul, magától értetődővé teszik a prédikátor számára az alkalmazást. Sőt azt tálcán kínálják fel. Ilyennek vallhatom ma igénket, meglehet három szempontból is.

Jakab levele egészen sajátos helyet foglal el minden, a többségiektől távoli, vagyis kisebbségi helyzetben, szórványban élők számára. Az írás címettei, a fejezet nyitó első versében egyértelműen ők: „Jakab, Istennek és az Úr Jézus Krisztusnak szolgálja, üdvözlétét küldi a szórványban élő 12 törzsnek”(Jak 1,1). Utalás ez a zsidóság 12 törzséből származó, átvitt értelemben a zsidókereszténység egészére az akkori lakott földrészen, oikoméné-ben.

Számunkra, akik ma erre az istentiszteletre eljöttünk hozzátok, Károli ősi fogalmazásában erre az „isteni szolgálatra”, a magyar nyelvterület nyugati

* Elhangzott a kolozsvári belvárosi unitárius templomban 1999. március 23-án.